

Sensea Mirko Klarin te Mina Vidaković objasnili su polaznicima seminara način na koji, izvještavajući o suđenjima za ratne zločine i činjenicama utvrđenim na Haškom tribunalu, pridonose suočavanju s prošlošću i razvoju kulture sjećanja. Nakon dva vrlo zanimljiva predavanja, slijedila je radionica *Propaganda*, koju je moderirala Vesna Teršelič iz Documente.

Drugoga su dana seminara polaznici škole sudjelovali u još dvjema radionicama: *Dictatorship and legitimacy* i “*State Socialism*” & *Visualization* te su posjetili Nacionalni park Brijuni uza stručno vodstvo.

Igor Jovanović

Međunarodna multidisciplinarna konferencija o putopisima i kulturi putovanja *Borders and Crossings*, Pula – Brijuni, 13. – 16. rujna 2018.

U organizaciji Fakulteta za interdisciplinarne, talijanske i kulturološke studije Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli i u suradnji s međunarodnom istraživačkom mrežom sa sjedištem u Velikoj Britaniji na Brijunima je od 13. do 16. rujna 2018. održana međunarodna multidisciplinarna konferencija *Borders and Crossings*. Međunarodni znanstveni skup bio je posvećen kulturi i povijesti putovanja, turizmu i interkulturalnim prožimanjima kroz putopise. Trajao je četiri dana, kroz koja su održana pozvana predavanja, referati i popratni programi. Na jubilarnom skupu svoje je radove izlagalo više od 150 uglednih znanstvenika, istraživača, stručnjaka i putopisaca iz cijeloga svijeta. Bogat radni program konferencije uključio je i plenarna izlaganja Tima Youngsa (Nottingham Trent University), suosnivača serije konferencija *Borders and Crossings*, poznatoga slavista Sveina Mønneslanda (Univerzitet i Oslo), koji je predstavio svoju novu monografiju *Istra očima stranaca* te povjesničara turizma Petera Borsaya (Aberystwyth University).

Prvi je dan skupa, nakon pozdravih govora organizatora, započeo plenarnim predavanjem Tima Youngsa, u kojem je razmotrio razvoj studija o putopisima u posljednjih 20 godina te sugerirao neke zanemarene pristupe koji bi se mogli proširiti u korist putopisne kritike. Nakon plenarnoga predavanja započeli su paneli, u kojima su sudionici predstavili svoje referate. Odnosili su se na suvremeno pisanje putopisa, putopise u kontekstu nacionalnih i transnacionalnih identiteta na Balkanu, putovanja na Skandinaviji,

arhive i knjižnice te prelaske granica. Program je zaključen čitanjem poezije Roryja Watermana i Tima Youngsa.

Zanimljivo plenarno predavanje Sveina Mønneslanda koji je, predstavljajući svoju monografiju *Istra očima stranaca*, iznio posebnu viziju Pule kroz vrijeme uz zanimljive kulturno-povijesne činjenice, otvorilo je drugi dan skupa. Uslijedili su paneli o Mediteranu i Jadranu kao prostorima interkulturalne razmjene, o pisanju između domovine i izgnanstva, putovanjima u Mađarsku, odnosno ondašnju Ugarsku, zatim o multikulturalizmu i euro-mediteranskoj baštini u Hrvatskoj te hodočasničkim putovima. Ponešto je rečeno i o migracijskim pokretima i identitetima dijaspore, povezanosti putovanja i okoliša, putovanjima između Istoka i Zapada, postkolonijalnim putovanjima, kulturnim konstrukcijama gradova 18. stoljeća, o modernim i suvremenim putopisima na francuskome jeziku. Pred sam kraj čule su se suvremene teme iz različitih kulturoloških oblasti, poput učenja kulturnoga turizma te o potencijalima za održivi razvoj turizma na Mediteranu, sjećanjima s Jadrana, stavovima prema (ne)željenim posjetiteljima i strancima u Hrvatskoj te naposljetku o transnacionalnoj geografiji.

Subota, 15. rujna, je započela trećim plenarnim predavanjem Petera Borsaya, koji je objasnio kako su lječilišta i ljetovališta utjecala na razvoj europskih putovanja, ali i samoga turizma. Uslijedili su paneli o povijesti turizma, razvoju europskih toplica, putovanjima iz lingvističke perspektive te transnacionalnim, transregionalnim i transkulturalnim pristupima. Zanimljiva su bila i predavanja iz područja popularne kulture, ona o transkontinentalnim putovanjima te o interkulturalnom diskursu u suvremenom putopisu. Posebno treba istaknuti netipičan panel, gdje smo mogli čuti o temi koja nije još uvijek dovoljno zastupljena, međutim svojom se važnošću ne odvaja od ostalih – riječ je o turizmu na bojištu. Radna je subota završila razgledavanjem kulturno-povijesnih znamenitosti Pule.

Zadnji dan skupa bio je posvećen „Istarskoj turi“ kroz Rovinj i Poreč, zahvaljujući kojoj su se sudionici upoznali s jedinstvenom kulturnom i povijesnom baštinom istarske regije. Međunarodni znanstveni skup *Borders and Crossings* za 2018. uvelike je pridonio promišljanju o povijesti i kulturi putovanja te su sudionici s raznih sveučilišta iz regije i svijeta predstavili različite aspekte putovanja i njihov značaj od prošlih vremena do danas.